

ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

I STOPIEŃ WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

(etap szkolny)

dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego

rok szkolny 2026/2027

I. ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń przystępujący do I stopnia konkursu powinien wykazać się następującymi umiejętnościami:

II. ZAKRES LEKSYKALNY

Uczeń powinien posługiwać się szerokim zasobem słownictwa związanym z następującymi obszarami tematycznymi:

1. Człowiek

- wygląd zewnętrzny;
- cechy charakteru;
- uczucia i emocje;
- zainteresowania;
- osobowość;
- relacje międzyludzkie;
- doświadczenia życiowe;
- opis cech i zachowań człowieka.

2. Miejsce zamieszkania

- dom i mieszkanie;
- pomieszczenia;
- wyposażenie;
- okolica;
- życie w mieście i na wsi;
- opis miejsc.

3. Edukacja

- szkoła;
- przedmioty szkolne;
- życie szkolne;
- nauczyciele i uczniowie;
- nauka i zdobywanie wiedzy;
- egzaminy i osiągnięcia;

- problemy związane z edukacją.

4. Praca

- zawody;
- miejsca pracy;
- obowiązki zawodowe;
- zatrudnienie;
- warunki pracy;
- kariera zawodowa;
- problemy i sytuacje związane z pracą.

5. Życie prywatne

- rodzina;
- przyjaciele;
- życie codzienne;
- czas wolny;
- zainteresowania;
- uroczystości i wydarzenia rodzinne;
- relacje i konflikty.

6. Żywnienie

- produkty spożywcze;
- posiłki;
- przygotowywanie jedzenia;
- restauracja;
- zdrowe odżywianie;
- nawyki żywieniowe.

7. Zakupy i usługi

- rodzaje sklepów;
- towary;
- ceny;
- zakupy;
- reklamacje;
- usługi;
- promocje i oferty;
- cechy produktów.

8. Podróżowanie i turystyka

- środki transportu;
- podróże;
- zakwaterowanie;
- zwiedzanie;
- kierunki i poruszanie się w przestrzeni;

- problemy podczas podróży;
- miejsca turystyczne.

9. Kultura

- literatura;
- muzyka;
- film;
- teatr;
- sztuka;
- media;
- wydarzenia kulturalne;
- zwyczaje i tradycje.

10. Sport

- dyscypliny sportowe;
- sprzęt sportowy;
- zawody;
- obiekty sportowe;
- kontuzje;
- zachowania i czynności związane ze sportem.

11. Zdrowie

- części ciała;
- choroby i dolegliwości;
- objawy;
- leczenie;
- lekarz i opieka medyczna;
- zdrowy styl życia;
- urazy i pierwsza pomoc.

12. Nauka i technika

- nauka;
- wynalazki;
- urządzenia;
- technologia;
- internet;
- komunikacja;
- osiągnięcia naukowe.

13. Świat przyrody

- zwierzęta;
- rośliny;
- pogoda;
- krajobraz;

- zjawiska atmosferyczne;
- ochrona środowiska;
- problemy ekologiczne.

14. Życie społeczne

- zasady zachowania;
- bezpieczeństwo;
- wydarzenia społeczne;
- problemy społeczne;
- relacje między ludźmi;
- normy i zachowania społeczne.

III. ZNAJOMOŚĆ SŁOWNICTWA ROZSZERZONEGO

W ramach konkursu uczeń powinien znać i rozumieć również:

- synonimy i antonimy;
- wyrazy o podobnym znaczeniu;
- wyrazy o różnych znaczeniach w zależności od kontekstu;
- kolokacje;
- stałe związki wyrazowe;
- czasowniki złożone (phrasal verbs);
- wybrane idiomy i wyrażenia idiomatyczne;
- popularne przysłowia i powiedzenia;
- wyrażenia charakterystyczne dla języka codziennego;
- słownictwo formalne i nieformalne;
- słownictwo związane z określonymi dziedzinami życia.

Uczeń powinien umieć dobrać wyraz lub wyrażenie odpowiednie do kontekstu oraz rozpoznawać różnice pomiędzy wyrazami o zbliżonym znaczeniu.

IV. SŁOWOTWÓRSTWO

Uczeń powinien umieć tworzyć i poprawnie stosować różne części mowy od podanych wyrazów, w szczególności:

- rzeczowniki;
- czasowniki;
- przymiotniki;
- przysłówki.

Wymagana jest znajomość podstawowych przedrostków i przyrostków oraz umiejętność rozpoznania, jaka forma wyrazu jest potrzebna w danym kontekście.

Uczeń powinien również rozpoznawać zmiany znaczenia wyrazu wynikające z zastosowania odpowiedniego przedrostka lub przyrostka.

V. ZAKRES GRAMATYCZNY

Uczeń powinien znać i poprawnie stosować następujące zagadnienia:

1. Czasy gramatyczne

- Present Simple;
- Present Continuous;
- Present Perfect;
- Present Perfect Continuous;
- Past Simple;
- Past Continuous;
- Past Perfect;
- Future Simple;
- be going to;
- Present Continuous do wyrażania przyszłości;
- konstrukcje związane z wyrażaniem przyszłości.

Uczeń powinien prawidłowo rozpoznawać kontekst wymagający zastosowania określonego czasu oraz rozróżniać znaczenie poszczególnych konstrukcji.

2. Czasowniki modalne

- can;
- could;
- may;
- might;
- must;
- have to;
- should;
- ought to;
- need;
- would.

Uczeń powinien znać ich podstawowe znaczenia i zastosowanie do wyrażania m.in. możliwości, obowiązku, zakazu, pozwolenia, rady, prawdopodobieństwa i przypuszczenia.

3. Tryby warunkowe

- zero conditional;
- first conditional;
- second conditional;
- konstrukcje z if oraz unless;
- zastosowanie trybów warunkowych w sytuacjach hipotetycznych.

4. Strona bierna

Uczeń powinien znać i stosować stronę bierną w podstawowych czasach oraz rozpoznawać ją w tekście.

6. Zdania względne

- who;
- which;
- that;
- whose;
- where;
- podstawowe zdania względne określające.

7. Bezokolicznik i gerund

Uczeń powinien znać konstrukcje z:

- to-infinitive;
- bare infinitive;
- gerund (-ing);

8. Rzeczowniki i określniki

- liczba pojedyncza i mnoga;
- rzeczowniki policzalne i niepoliczalne;
- przedimki a/an/the;
- brak przedimka;
- dopełniacz saksoński.

9. Zaimki i określniki

- zaimki osobowe;
- dzierżawcze;
- wskazujące;
- zwrotne;
- pytające;
- względne;
- nieokreślone;
- some, any, no;
- much, many;
- few, a few;
- little, a little;
- enough;
- too.

10. Przymiotniki i przysłówki

- stopniowanie przymiotników i przysłówków;

- przymiotniki regularne i nieregularne;
- przysłówki częstotliwości, sposobu, czasu i miejsca;
- pozycja przymiotników i przysłówków w zdaniu.

11. Przyimki

- przyimki miejsca;
- czasu;
- kierunku i ruchu;
- typowe połączenia czasownik + przyimek;
- typowe połączenia przymiotnik + przyimek.

12. Konstrukcje składniowe

Uczeń powinien znać i stosować m.in.:

- there is / there are;
- have / have got;
- used to;
- would like;
- so / such;
- too / enough;
- as ... as;
- konstrukcje z make, let, allow;
- pytania pośrednie;

VI. TRANSFORMACJE ZDAŃ

Uczeń powinien umieć przekształcać zdania przy zachowaniu ich pierwotnego znaczenia.

Zakres obejmuje w szczególności:

- stronę bierną;
- okresy warunkowe;
- konstrukcje z czasownikami modalnymi;
- konstrukcje z bezokolicznikiem i gerund;
- parafrazowanie zdań;
- zmianę konstrukcji bez zmiany znaczenia;
- przekształcanie zdań z wykorzystaniem podanego wyrazu lub konstrukcji.

Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

VII. TLUMACZENIE I

PRZETWARZANIE INFORMACJI

Uczeń powinien potrafić:

- przetłumaczyć krótkie wyrażenia z języka polskiego na język angielski;
- uzupełnić zdanie odpowiednią strukturą;
- przekazać informację z zachowaniem jej znaczenia;
- zastosować właściwą konstrukcję gramatyczną w zależności od kontekstu;
- wykorzystać znajomość słownictwa do tworzenia poprawnych wyrażen.

VIII. ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Uczeń powinien:

- rozumieć teksty o różnorodnej tematyce;
- określać główną myśl tekstu;
- wyszukiwać informacje szczegółowe;
- rozpoznawać informacje prawdziwe i fałszywe;
- wyciągać wnioski na podstawie tekstu;
- rozumieć znaczenie słów i wyrażen z kontekstu;
- rozpoznawać intencję autora;
- łączyć informacje pochodzące z różnych części tekstu.

Teksty mogą zawierać słownictwo wykraczające poza podstawowy zasób leksykalny ucznia, którego znaczenie powinno być możliwe do ustalenia na podstawie kontekstu.

IX. TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Uczeń powinien potrafić napisać krótką, spójną i logiczną wypowiedź pisemną, odpowiednią do sytuacji określonej w poleceniu.

Wypowiedź może mieć formę:

- wiadomości e-mail;
- krótkiej wiadomości;
- listu;
- opisu;
- relacji;
- wypowiedzi o charakterze informacyjnym lub użytkowym.

Uczeń powinien:

1. zrealizować wszystkie elementy polecenia;
2. przekazać informacje w sposób jasny i logiczny;
3. stosować odpowiednie środki językowe;
4. zachować właściwy styl wypowiedzi;
5. stosować poprawne struktury gramatyczne;
6. stosować właściwe słownictwo;
7. przestrzegać zasad ortografii i interpunkcji.

X. FORMY ZADAŃ

W I etapie mogą wystąpić w szczególności zadania polegające na:

- wyborze właściwej odpowiedzi;
- uzupełnianiu luk;
- dobieraniu słów do definicji;
- uzupełnianiu wyrazów na podstawie podanej liczby liter;
- tłumaczeniu fragmentów zdań;
- słowotwórstwo;
- wpisywaniu czasowników w odpowiedniej formie;
- transformacji zdań;
- rozumieniu tekstu;
- określaniu prawdziwości informacji;
- tworzeniu wypowiedzi pisemnej.

XI KRYTERIA OCENIANIA

1. Za każde zadanie uczestnik otrzymuje liczbę punktów określoną w arkuszu konkursowym.
2. Odpowiedzi są oceniane zgodnie z kluczem odpowiedzi przygotowanym przez komisję konkursową.
3. W zadaniach zamkniętych nie przyznaje się punktów częściowych.
4. W zadaniach otwartych odpowiedź musi być zgodna z wymaganiami określonymi w kluczu.
5. W zadaniach wymagających poprawności językowej ocenie może podlegać poprawność gramatyczna, leksykalna i ortograficzna.
6. O zakwalifikowaniu ucznia do kolejnego stopnia decyduje wynik uzyskany zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego.

XII. POZIOM TRUDNOŚCI

Zadania konkursowe mogą wykraczać poza zakres typowych ćwiczeń podręcznikowych i wymagać:

- łączenia kilku umiejętności jednocześnie;
- wykorzystania znajomości języka w nowym kontekście;
- rozumowania językowego;
- wnioskowania na podstawie tekstu;
- rozpoznawania subtelnych różnic znaczeniowych;
- samodzielnego doboru odpowiedniej struktury językowej.

Od uczestnika oczekuje się nie tylko znajomości reguł, lecz także umiejętności ich praktycznego zastosowania.